

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 11.12.2020
№ КПУМ/26-20)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА
ВИДАМИ"**

2.03.09.03

електронна пошта: *T.Pisnya@ukrstat.gov.ua*
телефон: *(044) 287-27-33*
керівник ДСС: *Пісня Т. М.*

Київ – 2020

ЗМІСТ

1.	Вступ.....	3
2.	Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	5
2.1.	Відповідність.....	5
2.2.	Точність.....	6
2.3.	Своєчасність та пунктуальність.....	7
2.4.	Доступність та зрозумілість.....	8
2.5.	Послідовність та зіставність.....	9
2.6.	Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	10
2.7.	Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	11
2.8.	Конфіденційність, прозорість та захист.....	11
3.	Заключна частина.....	12

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної продукції, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами" (далі – ДСС, спостереження) є формування річної статистичної інформації про виробництво та реалізацію промислової продукції за видами суб'єктами господарювання, які здійснюють промислову діяльність на території України, для інформаційного забезпечення аналізу розвитку промисловості країни, формування енергетичного балансу.

Про проведення обстеження про виробництво промислової продукції згадується на початку ХХ сторіччя. За час проведення ДСС зазнало змін у частині програми (переліку показників), охоплення статистичних одиниць, а також використання класифікаторів.

Спостереження відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність".

Показники спостереження розробляються з урахуванням європейських вимог до статистичної інформації зі статистики промисловості та енергетики. ДСС базується на рекомендаціях, визначених у Регламенті Ради (ЄС) № 3924/91 від 19.12.1991 (<http://data.europa.eu/eli/reg/1991/3924/oj>) стосовно впровадження досліджень промислового виробництва (Регламент PRODCOM) зі змінами, Регламенті Комісії (ЄС) № 912/2004 від 29.04.2004 (<http://data.europa.eu/eli/reg/2004/912/oj>) щодо його впровадження та Регламенті ЄС № 1099/2008 від 22.10.2008 (<http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1099/oj>) про статистику енергетики (зі змінами).

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику", щорічний план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Порядок проведення ДСС визначений Методологічними положеннями з організації державного статистичного спостереження щодо виробництва та реалізації промислової продукції (далі – Методологічні положення), затвердженими наказом Держстату від 25.12.2012 № 540 (зі змінами, затвердженими наказами Держстату від 31.12.2015 № 384, від 18.07.2016 № 118, від 11.02.2019 № 72 та 30.05.2019 № 177) і розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість".

Джерелом інформації ДСС є дані за формою № 1П-НПП (річна) "Звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції" (далі – форма № 1П-НПП (річна)) та дані спостереження "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами" щодо кількості виробленої промислової продукції фізичними особами-підприємцями (зокрема, тих, які працюють на орендованих потужностях підприємств; виробляють соціально важливу продукцію (хлібобулочні, здобні, макаронні вироби, борошно тощо) в окремих регіонах).

Основними статистичними публікаціями, в яких оприлюднюються дані ДСС, є статистичні продукти, що розміщуються на офіційному вебсайті Держстату в розділі: "Виробництво окремих видів промислової продукції", "Виробництво промислової продукції за видами", "Реалізація промислової продукції за видами за переліком PRODCOM", а також статистичний збірник "Промисловість України".

Також дані оприлюднюються в статистичному збірнику "Статистичний щорічник України" та інших збірниках Держстату – "Регіони України", "Сільське господарство України", "Паливно-енергетичні ресурси України", "Діти, жінки та сім'я в Україні".

За результатами ДСС інформація щодо виробництва промислової продукції за видами поширюється також територіальними органами Держстату.

Інформація за показниками ДСС використовується для заповнення таблиць запитальників міжнародних статистичних організацій: Статистичного відділу ООН, Статистичного бюро Європейського Союзу (Євростату), Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), Спільної ініціативи даних організацій (JODI), Продовольчої та сільськогосподарської організації (ФАО), Британського геологічного центру, Національного інформаційного центру з корисних копалин Геологічної служби США та ін.

Крім того, наявна статистична інформація за результатами ДСС може бути отримана користувачами в порядку та на умовах, визначених законодавством України, а також відповідно до порядку доступу до публічної інформації в Держстаті.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточним та потенційним потребам користувачів.

ДСС запроваджено для інформаційного забезпечення користувачів статистичної інформації даними щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами. Його результати використовуються для аналізу розвитку промисловості країни, формування енергетичного балансу.

ДСС є одним з джерел інформації для формування сукупності державного статистичного спостереження "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами", визначення переліку товарів-представників за ваговою структурою для розрахунку індексу промислової продукції.

Показниками ДСС є:

- кількість виробленої промислової продукції в натуральному вираженні;
- кількість виробленої промислової продукції із сировини замовника в натуральному вираженні;
- кількість реалізованої промислової продукції, виробленої з власної сировини, в натуральному вираженні;
- вартість реалізованої промислової продукції, виробленої з власної сировини;
- вартість промислових послуг.

Одиницею спостереження є юридична особа, фізична особа-підприємець.

ДСС охоплює суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність, віднесену за Класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД) до секцій В "Добувна промисловість і розроблення кар'єрів", С "Переробна промисловість", D "Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря" та інші секції – за наявності у підприємства ліцензії/дозвільного документу з виробництва певного виду промислової продукції, яке згідно з чинним законодавством підпадає під державне регулювання.

ДСС проводиться з річною періодичністю.

При проведенні ДСС використовуються Класифікація інституційних секторів економіки України (КІСЕ), Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД), Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Номенклатура продукції промисловості (НПП).

Статистична інформація, отримана за результатами проведення ДСС, узагальнюється за територією здійснення діяльності (місцезнаходження одиниці спостереження).

Результати ДСС формуються щорічно у таких розрізах:

щодо кількості виробленої промислової продукції в натуральному вираженні, по Україні та в регіональному розрізі;

щодо кількості виробленої промислової продукції із сировини замовника в натуральному вираженні, в цілому по Україні;

щодо кількості реалізованої промислової продукції, виробленої з власної сировини, в натуральному вираженні, в цілому по Україні;

щодо вартості реалізованої промислової продукції, виробленої з власної сировини, в цілому по Україні;

щодо вартості промислових послуг, в цілому по Україні.

Динаміка показників за цим спостереженням щодо виробництва промислової продукції є в наявності з 2003 року (за окремими видами – з 1913 року), стосовно реалізації промислової продукції підприємствами-виробниками – з 2013 року, в частині промислових послуг та виробництва продукції із сировини замовника – з 2017 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунків до дійсних значень.

ДСС проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів, які залучаються до проведення ДСС, а також з використанням даних іншого ДСС. Відповідно до Методологічних положень ДСС є суцільним спостереженням.

Респондентами є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

Сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, дорівнює генеральній сукупності одиниць ДСС.

Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі Реєстру статистичних одиниць (РСО) (у частині статистичного реєстру підприємств (СРП)) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада звітного року та відповідають критеріям:

тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності;

інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ підприємства, частиною якого є місцева одиниця за видом економічної діяльності: S.11 "Нефінансові корпорації";

види економічної діяльності згідно з КВЕД: секції В, С, D; інші секції – за наявності у підприємства ліцензії/дозвільного документу з виробництва певного виду промислової продукції, яке згідно з чинним законодавством підпадає під державне регулювання.

Після отримання звітів за формою № 1П-НПП (річна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки

статистичної інформації. Під час аналізу звітів здійснюються такі арифметичні та логічні контролю:

перевірка правильності співвідношення окремих значень показників форми;

виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників, у тому числі за структурою та у динаміці.

За підсумками аналізу сукупності одиниць ДСС за 2019 рік встановлено, що за ф. № 1П-НПП (річна) не провітувало 31% респондентів. Більшість одиниць не звітує через відсутність діяльності, що формує явище, яке спостерігається (відсутність виробництва промислової продукції та її реалізації підприємствами-виробниками у звітному періоді), наявність якого неможливо передбачити при формуванні сукупності одиниць ДСС.

Методи компенсації відсутніх даних не застосовуються. Перегляд статистичної інформації не здійснюється.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікації.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій та Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Оприлюднення статистичної інформації здійснюється у заплановані терміни. За час існування ДСС всі встановлені терміни оприлюднення даних чітко витримувалися.

Збір та обробка даних, аналіз зведеної інформації щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами здійснюється у такі терміни:

	Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
Форма № 1П-НПП (річна)	не пізніше 28 лютого після звітнього року	не пізніше першої декади травня року, наступного за звітним	не пізніше третьої декади липня року, наступного за звітним	перша декада серпня року, наступного за звітним

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються відповідно до вимог Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Діяльність"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість"/"2.03.09.03 Виробництво та реалізація промислової продукції за видами". Результати спостереження розміщуються у вільному доступі на вебсайті Держстату у форматах *.xls/*xlsx, *.pdf в розділах:

"Статистична інформація"/"Економічна статистика"/"Промисловість"/"Виробництво та реалізація промислової продукції за видами (річні дані)" статистичні таблиці: "Виробництво окремих видів промислової продукції", "Виробництво промислової продукції за видами", "Реалізація промислової продукції за видами за переліком PRODCOM";

"Статистична інформація"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Промисловість"/"Виробництво промислової продукції за видами по регіонах";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Промисловість"/статистичний збірник "Промисловість України";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Комплексна статистика"/статистичний збірник "Статистичний щорічник України";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Багатогалузева статистична інформація"/"Регіональна статистика"/"Комплексна регіональна статистика"/статистичний збірник "Регіони України";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство"/статистичний збірник "Сільське господарство України";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Економічна статистика"/"Економічна діяльність"/"Енергетика"/статистичний збірник "Паливно-енергетичні ресурси України";

"Статистична інформація"/"Публікації"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Соціальний захист"/статистичний збірник "Діти, жінки та сім'я в Україні".

Календар оприлюднення інформації Держстату розміщено в розділі "Діяльність Служби"/"Плани та графіки роботи".

При цьому наявну статистичну інформацію за результатами спостереження можна отримати за запитом в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів цього спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: 01601, м.Київ, вул. Шота Руставелі, 3,
 телефон: (044) 287-27-33, 287-47-33
 електронна пошта: T.Pisnya@ukrstat.gov.ua,
 office@ukrstat.gov.ua.

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:
 телефон: 287-06-72, факс 235-37-39,
 електронна пошта: el.zapyt@ukrstat.gov.ua.

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до системи статистичних показників (їхнього змісту, визначень) звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, що

забезпечує зіставну динаміку показників щодо виробництва та реалізації підприємствами-виробниками промислової продукції.

Спостереження здійснюється на основі єдиного для всіх регіонів країни переліку видів промислової продукції за Номенклатурою продукції промисловості (НПП), що дає можливість проводити порівняльний аналіз на державному та регіональному рівнях.

Проте зміни у переліку НПП, яка гармонізована зі Статистичною класифікацією продукції за видами економічної діяльності ЄС (CPA) та базується на Переліку промислової продукції для ЄС (PRODCOM), бувають досить суттєвими і звужують можливості проведення порівнянь у часі. Для забезпечення ретроспективного аналізу на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Методологія та класифікатори"/"Класифікатори"/"Номенклатура продукції промисловості" розміщені таблиці відповідності, що показують зв'язок між кодами НПП діючої і попередньої версії.

До 2003 року для узагальнення інформації використовувався Загальний класифікатор галузей народного господарства (ЗКГНГ).

З 2014 року дані ДСС не враховують тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частину тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Показник ДСС "Кількість виробленої промислової продукції в натуральному вираженні" узгоджується із аналогічним показником ДСС "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами" та показником "Виробництво палива й енергії" ДСС "Енергетичний баланс України".

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, засоби масової інформації, громадські організації, міжнародні організації, громадяни.

Задоволеність потреб користувачів статистичної інформації оцінюється шляхом опитування, а також на підставі аналізу запитів і пропозицій користувачів.

У червні 2017 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності потребам користувачів інформації про рівень задоволення їх інформаційних потреб щодо статистики промисловості, зокрема статистичних даних щодо виробництва промислової продукції за видами, наведених у збірнику "Промисловість України у 2011–2015 роках", а також визначення користувачами оцінки якості вміщеної в нього статистичної інформації.

Згідно з результатами анкетного опитування користувачів про рівень задоволення потреб в інформації щодо статистичних даних зі статистики промисловості 49% опитаних користувачів зазначили, що статистична інформація щодо основних показників промислової діяльності є основною або важливою складовою їхньої діяльності, 73% – надали добру та відмінну оцінку системі наведених у збірнику показників.

Крім того, на "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості статистичну інформацію оцінили від 57% до 87% користувачів. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", другим серед усіх критеріїв якості визначено "Відповідність/Релевантність", третім – "Своєчасність та Пунктуальність".

Більш детальна інформація за результатами проведення анкетного опитування щодо статистики промисловості, проведеного у 2017 році, наведена в повідомленні для користувачів статистичної інформації, яке розміщено на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування" в рубриці "Архів".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

У цілому по Україні у 2020 році звітне навантаження на респондентів порівняно з 2019 роком, за формою № 1П-НПП (річна) знизилося на 21,3% за рахунок удосконалення форми статистичної звітності. Середні витрати часу на заповнення форми респондентом становлять 3 годин 56 хвилин.

Більшості із числа опитаних респондентів (74%) було нескладно зрозуміти роз'яснення та зміст показників, підготувати інформацію та заповнити форму. Індекс задоволеності респондентів за формою № 1П-НПП (річна) становить 87 (при середньому значенні показника по державних статистичних спостереженнях 89).

Для спрощення процедури подання респондентами форм державних статистичних спостережень передбачено подання електронного звіту. Відсоток звітування в електронному вигляді за формою № 1П-НПП (річна) за 2019 рік становив 91,3%.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути

гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення конфіденційності статистичної інформації ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджених наказом Держстату від 15.02.2017 № 41, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до статей Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року.

Для забезпечення встановлених національним та міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього ДСС статистична інформація використовується виключно для статистичних цілей та надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для кожного статистичного показника.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилом порогового значення, встановленим Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, у разі невиконання якого зведені підсумки не оприлюднюються.

Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

3. Заключна частина

За період, що пройшов після складання попереднього стандартного звіту з якості у 2017 році, за цим ДСС:

– оптимізовано Номенклатуру продукції промисловості та удосконалено форму № 1П-НПП (річна) "Звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції" та роз'яснення щодо її заповнення з метою зменшення звітного навантаження на респондента;

– на офіційному вебсайті Держстату, починаючи з підсумків за 2017 рік, оприлюднюється статистична інформація щодо кількості виробленої промислової продукції із сировини замовника та вартості промислових послуг, а також у 2020 році вперше оприлюднено інформацію про виробництво промислової продукції за видами по регіонах за 2019 рік (раніше оприлюднювалася тільки на сайтах ТОД) для задоволення потреб користувачів статистичної інформації.

У 2020 році розроблено проєкт нових методологічних положень з організації проведення цього ДСС.

У 2022 році планується проведення анкетного опитування користувачів статистичної інформації щодо виробництва та реалізації промислової продукції за видами.

Також розпочато роботи з переведення ДСС в Інтегровану систему статистичної інформації (ІССІ), керовану метаданими, що забезпечить автоматизацію та уніфікацію процесів збору, обробки й аналізу статистичної інформації, організацію зберігання та доступу до єдиного сховища даних статистичної інформації.